

หลักสูตรการสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวา

จำนวน 5 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

ปัจจุบันผักตบชวาจัดได้ว่าเป็นวัชพืชที่กำลังสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชากรและสิ่งแวดล้อมในหลายประเทศทั่วโลก และความลำบาก สร้างความรำคาญนี้ที่เป็นสาเหตุที่ผลักดันให้นักวิทยาศาสตร์ หาวีธีการต่าง ๆ เพื่อกำจัดผักตบชวา ที่มีอยู่อย่างแพร่หลาย สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะพืชน้ำชนิดนี้สามารถแพร่พันธุ์ได้เร็ว เพียง 4 เดือน มันจะขยายพันธุ์ได้ถึง 1,200 ต้น ถึงแม้ผักตบชวาจะตกอยู่ในถิ่นแห้งแล้ง แต่เมล็ดของมันก็มีความสามารถจะดำรงชีวิตได้นานเป็นปี ดังนั้น เมื่อเมล็ดได้รับน้ำ จะแตกไปได้อีก จึงทำให้ผักตบชวากลายมาเป็นวัชพืชน้ำ ที่เจริญเติบโตอย่างหนาแน่นตามแหล่งน้ำต่าง ๆ ก่อให้เกิดปัญหาแก่แหล่งน้ำในหลายท้องที่ ดังเช่น เจริญเติบโตในพื้นที่เพาะปลูก ก่อให้เกิดปัญหาแก่งแย่งธาตุอาหาร ความชื้น แสงแดด และบางชนิดมีสารยับยั้งการเจริญเติบโตของพืชปลูกนอกจากนี้ ผักตบชวายังเป็นอุปสรรคทางการชลประทาน มีผลทำให้ความเร็วของน้ำในคลองส่งน้ำลดลงซากพืชที่ตายจะทับถมกัน ทำให้แหล่งน้ำนั้นตื้นเขิน เป็นอุปสรรคต่อการทำประมง และปัญหาทางสิ่งแวดล้อม ทำให้การแลกเปลี่ยนก๊าซระหว่างน้ำกับบรรยากาศลดลง เป็นอุปสรรคทางด้านการสาธารณสุขเนื่องจากเป็นที่พักอาศัยของพาหะนำโรค

ดังนั้น ศก.ตำบลโพธิ์ประทับช้าง จึงเล็งเห็นประโยชน์ของผักตบชวา จึงได้นำมาแปรรูปผลิตภัณฑ์เป็นชะลอมใส่ส้มโอผักตบชวา

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมี คุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการ ประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ
4. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงมี
2. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม
3. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
4. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 5 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวา จำนวน 30 นาที
  - 1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพ
  - 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ
  - 1.3 แหล่งเรียนรู้
  - 1.4 ทิศทางพัฒนาการประกอบ
2. ทักษะการประกอบอาชีพการสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวา จำนวน 4 ชั่วโมง
  - 2.1 อุปกรณ์การสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวา
  - 2.2 ขั้นตอนการสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวา
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวา จำนวน 30 นาที
  - 3.1 การกำหนดราคาขาย
  - 3.2 การหาตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้า
  - 3.3 ทำบัญชีจากการประกอบอาชีพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. จัดกิจกรรมสำรวจและวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพ และความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ
2. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการคิดเป็น และความเป็นไปได้ รวมทั้งการศึกษาดูงานเพื่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ
3. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
  - เรียนรู้จากวิทยากร
  - เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่างๆ แหล่งเรียนรู้
  - เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
  - เรียนรู้จากกลุ่ม โดยการพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการ การผลิต และการบริหารจัดการทางการตลาด
5. การนิเทศ ติดตามประเมินโครงการของผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้การสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวา
2. อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
4. พบกลุ่มการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานการสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวาที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
3. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน

-

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวา

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ การสานชะลอม ส้มโอจาก ผักตบชวา	1.1 บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพ 1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.3 บอกทิศทางการประกอบอาชีพ	1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.3 ทิศทางการประกอบอาชีพ	1.1 วิทยากรอธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพและความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.2 วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสำคัญ และทิศทางการประกอบอาชีพพร้อมแสดงความคิดเห็นและสรุปร่วมกัน	30 นาที	
2. ทักษะการประกอบอาชีพ การสานชะลอม ส้มโอจาก ผักตบชวา	2.1 เข้าใจและอธิบายเกี่ยวกับวัสดุ/อุปกรณ์การสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวาได้ 2.2 สามารถสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวา	2.1 การเลือกวัสดุ/อุปกรณ์ในการสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวา 2.2 ขั้นตอนการ สานเส้นผักตบชวาเป็นชะลอมส้มโอ ในรูปแบบต่างๆ	2.1 วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกวัสดุ/อุปกรณ์ในการสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวา 2.2 วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการสานชะลอมส้มโอจากผักตบชวา	4 ชั่วโมง	
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การสานชะลอม ส้มโอจาก ผักตบชวา	3.1 สามารถคำนวณ ต้นทุนและ การกำหนดราคาขายได้ 3.2 สามารถแสวงหา ตลาดในการจำหน่ายสินค้าได้ 3.3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำบัญชีจากการประกอบอาชีพได้	3.1 การกำหนดราคาขาย 3.2 การหาตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้า 3.3 ทำบัญชีจากการประกอบอาชีพ	3.1 วิทยากรบรรยายในหัวข้อ 3.1.1 การคำนวณต้นทุนและกำหนดราคาขาย 3.1.2 การหาตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้า 3.1.3ทำบัญชีจากการประกอบอาชีพ 3.2 ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการคำนวณต้นทุน การกำหนดราคาขาย และการทำบัญชีจากการประกอบอาชีพ	30 นาที	